

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 16ης Ιουλίου 1956*

Στην υπόθεση 8/55,

Fédération charbonnière de Belgique, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο, 6, rue Henri Hein, εκπροσωπούμενη από τους Louis Dehasse και Léon Canivet, επικουρούμενους από τους Paul Tschoffen, δικηγόρο στο Cour d'Appel της Λιέγης, και Henri Simont, δικηγόρο στο βελγικό Cour de Cassation, καθηγητή του Ελεύθερου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών,

προσφεύγουσα,

κατά

Ανωτάτης Αρχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, με τόπο επιδόσεων τα γραφεία της, 2, place de Metz, Λουξεμβούργο, εκπροσωπούμενης από τον νομικό της σύμβουλο Walter Much, επικουρούμενο από τον G. van Hecke, δικηγόρο στο Cour d'Appel των Βρυξελλών, καθηγητή του Πανεπιστημίου της Louvain,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως 22/55 της Ανωτάτης Αρχής, της 28ης Μαΐου 1955, και κατά ορισμένων αποφάσεων της Ανωτάτης Αρχής που περιέχονται στο έγγραφο της 28ης Μαΐου 1955 προς την Κυβέρνηση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με την αναμόρφωση του συστήματος εξισώσεως (*Journal Officiel* της 31ης Μαΐου 1955, σ. 753-758),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους M. Pilotti, Πρόεδρο, J. Rueff και O. Riese, προέδρους τμήματος, P. J. S. Serrarens, L. Delvaux, Ch. L. Hammes και A. van Kleffens, δικαστές,

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

γενικός εισαγγελέας: M. Lagrange
γραμματέας: A. van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

A — Ως προς το παραδεκτό της προσφυγής

Με την προσφυγή ζητείται η ακύρωση:

1. Της αποφάσεως 22/55 της Ανωτάτης Αρχής της 28ης Μαΐου 1955 και του προσαρτημένου σ' αυτήν τιμοκαταλόγου, δημοσιευμένων στην *Journal Officiel* της 31ης Μαΐου 1955, καθόσον καθορίζουν μειωμένες τιμές για ορισμένα είδη άνθρακα.
2. Των αποφάσεων που περιέχονται στο έγγραφο της Ανωτάτης Αρχής της 28ης Μαΐου 1955 προς τη Βελγική Κυβέρνηση και στον συνημμένο στο έγγραφο αυτό πίνακα ποσών εξισώσεως, καθόσον:
 - α) η κατάργηση ή η μείωση της εξισώσεως στην περίπτωση ορισμένων ανθρακωρυχείων δημιουργεί διάκριση μεταξύ παραγωγών ομοίων ειδών άνθρακα·
 - β) κατά το προαναφερθέν έγγραφο, οι πληρωμές εξισώσεως θα καταργηθούν ή μπορεί να καταργηθούν έναντι ορισμένων επιχειρήσεων, εφόσον δεν καταβάλλουν την προσπάθεια επανεξοπλισμού που κρίνεται δυνατός και αναγκαίος ή αρνούνται να προβούν στις παραχωρήσεις ή ανταλλαγές κοιτασμάτων που κρίνονται απαραίτητες για καλύτερη αναμόρφωση των ανθρακωρυχείων.

Όσον αφορά την απόφαση 22/55, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι είναι ατομική απόφαση· η καθής υποστηρίζει, αντίθετα, ότι πρόκειται για γενική απόφαση. Για την προσφεύγουσα, ο ατομικός χαρακτήρας της αποφάσεως προκύπτει από το γεγονός ότι, λόγω του αρρήκτου συνδέσμου μεταξύ της εξισώσεως και του

καθορισμού των τιμών, οι συνέπειες του τιμοκαταλόγου για τα τρία ανθρακωρυχεία της Campine είναι διαφορετικές απ' ό,τι για τα άλλα βελγικά ορυχεία, καθόσον η εξίσωση που χορηγήθηκε για τα τρία ανθρακωρυχεία δεν είναι ίδια με αυτή που έλαβαν τα άλλα ορυχεία.

Χωρίς να αρνείται ότι οι συνέπειες του τιμολογίου θα ποικίλλουν κατά το μέτρο που η ίδια η εξίσωση ποικίλλει, το Δικαστήριο απορρίπτει την άποψη της προσφεύγουσας κατά την οποία από τις διαφοροποιήσεις αυτές των συνεπειών του τιμοκαταλόγου εξαρτάται ο χαρακτηρισμός της αποφάσεως 22/55. Πράγματι, η απόφαση αυτή εκδόθηκε στο πλαίσιο ειδικού συστήματος που προβλέπει η παράγραφος 26 της Συμβάσεως για την περίπτωση του Βελγίου, όσον αφορά τη μεταβατική περίοδο, και εφαρμόζεται, σύμφωνα με ειδικούς κανόνες, όσο λεπτομερείς και ποικίλοι κι αν είναι, στο σύνολο των επιχειρήσεων και σε όλες τις συναλλαγές που υπάγονται στο εν λόγω σύστημα.

Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, η απόφαση αφορά τις επιχειρήσεις λόγω μόνου του χαρακτηριστικού τους ότι παράγουν άνθρακα και χωρίς κανένα ειδικότερο προσδιορισμό. Σε περίπτωση που ανακαλύπτεται νέο κοιτάσμα στο Βέλγιο, η επιχείρηση που το εκμεταλλεύεται οφείλει να πωλεί στις τιμές που καθορίζει η απόφαση. Εξάλλου, ο εδαφικός περιορισμός δεν επάγεται κανενός είδους εξατομίκευση και δικαιολογείται από το γεγονός ότι η βελγική βιομηχανία έχει ανάγκη εξισώσεως.

Το γεγονός ότι η απόφαση 22/55 περιέχει λεπτομερείς και ειδικές ρυθμίσεις, οι οποίες εφαρμόζονται σε διαφορετικές περιστάσεις, δεν αντιφάσκει προς τον γενικό χαρακτήρα της αποφάσεως. Πράγματι, το άρθρο 50, παράγραφος 2, της Συνθήκης ορίζει ότι οι όροι επιβολής και εισπράξεως της εισφοράς καθορίζονται διά γενικής αποφάσεως της Ανωτάτης Αρχής, πράγμα που δείχνει ότι οι λεπτομερείς και ποικίλες ειδικές συνέπειες μιας γενικής αποφάσεως δεν θίγουν τον γενικό της χαρακτήρα.

Ούτε το γεγονός ότι όλες οι επιχειρήσεις που αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση — και μόνον αυτές — συνενώνονται σε μία, την προσφεύγουσα, οδηγεί σε διαφορετικό αποτέλεσμα. Διότι άλλως θα έπρεπε να αποκλείεται ο γενικός χαρακτήρας ακόμα και για μια απόφαση που εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις της Κοινότητας αν υποθεθεί ότι συνενώνονται σε μία μόνο και την ίδια ένωση. Η ατομική ή γενική φύση μιας αποφάσεως πρέπει να συνάγεται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, κατά τρόπο τέτοιο ώστε να μην είναι δυνατό να γίνονται διακρίσεις αναλόγως τού αν ο προσφεύγων είναι ένωση ή επιχείρηση.

Όσον αφορά τις αποφάσεις που περιέχονται στο έγγραφο της 28ης Μαΐου 1955, οι διάδικοι θεωρούν ότι η πρώτη, σχετικά με τη μείωση και την κατάργηση της

εξισώσεως, έχει ατομικό χαρακτήρα, ενώ η δεύτερη, σχετικά με την απειλή καταργήσεως της εξισώσεως, έχει γενικό χαρακτήρα: επ' αυτού του σημείου το Δικαστήριο συμμερίζεται την άποψη των διαδίκων.

Κατά την προφορική διαδικασία, η καθής έθεσε το ζήτημα, αν επιτρέπεται η τελευταία αυτή δήλωση να θεωρείται ως απόφαση ικανή να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά το άρθρο 33 της Συνθήκης. Στο έγγραφό της της 28ης Μαΐου 1955, η Ανωτάτη Αρχή αναγνώρισε ότι η βοήθεια της εξισώσεως πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από ένα σύνολο μέτρων που πρέπει να λάβει η Βελγική Κυβέρνηση. Θεωρεί, περαιτέρω, ότι η Βελγική Κυβέρνηση πρέπει να εφαρμόσει τέσσερα μέτρα, τα οποία αναφέρει υπό στοιχεία α, β, γ και δ. Το υπό στοιχείο δ αναφερόμενο αποτελεί, επομένως, μέρος του συνόλου των μέτρων που πρέπει ενδεχομένως να λάβει η Βελγική Κυβέρνηση. Η Ανωτάτη Αρχή προσδιόρισε έτσι κατά τρόπο απερίφραστο τη στάση που ήδη από τώρα αποφασίζει να τηρήσει σε περίπτωση συνδρομής των υπό στοιχείο 2, δ του εγγράφου αναφερομένων προϋποθέσεων. Με άλλα λόγια, θέσπισε κανόνα που μπορεί, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να εφαρμοστεί. Πρέπει συνεπώς να θεωρηθεί ως απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 14 της Συνθήκης.

Εφόσον ο ατομικός ή γενικός χαρακτήρας καθεμιάς από τις αποφάσεις δεν αμφισβητείται, η προσφεύγουσα δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση της μειώσεως και της καταργήσεως της εξισώσεως — ατομικής απόφασης που περιέχεται στο έγγραφο της 28ης Μαΐου 1955 — επικαλούμενη όλους τους λόγους που αναφέρει το άρθρο 33 της Συνθήκης· δικαιούται να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά των δύο άλλων αποφάσεων, στο μέτρο που θεωρεί ότι εκδόθηκαν κατά κατάχρηση εξουσίας έναντι αυτής, καθόσον οι αποφάσεις αυτές έχουν γενικό χαρακτήρα.

Για να είναι παραδεκτή η προσφυγή ακυρώσεως κατά γενικής απόφασεως, αρκεί ο προσφεύγων να επικαλείται τυπικά κατάχρηση εξουσίας αυτού, αναφέροντας κατά τρόπο πειστικό τους λόγους από τους οποίους προκύπτει, κατά τη γνώμη του, αυτή η κατάχρηση εξουσίας.

Η προσφυγή συγκεντρώνει τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις και συνεπώς είναι παραδεκτή.

Οι διάδικοι διαφωνούν, ωστόσο, ως προς την ακριβή έννοια του άρθρου 33 της Συνθήκης όσον αφορά το παραδεκτό ορισμένων λόγων που επικαλείται η προσφεύγουσα κατά των γενικών αποφάσεων.

Η καθής ισχυρίζεται ότι μια επιχείρηση δεν μπορεί να επικαλεστεί κατάχρηση εξουσίας έναντι αυτής παρά μόνον εάν η Ανωτάτη Αρχή έχει συγκαλύψει μια

ατομική απόφαση «έναντι» της επιχειρήσεως αυτής υπό την εξωτερική μορφή μέτρου με κανονιστικό και γενικό χαρακτήρα.

Η άποψη αυτή πρέπει να απορριφθεί· πράγματι, μια συγκαλυμμένη ατομική απόφαση παραμένει ατομική απόφαση, καθόσον ο χαρακτήρας μιας απόφασης δεν εξαρτάται από τη μορφή της, αλλ' από το πεδίο εφαρμογής της. Περαιτέρω, μια τέτοια ερμηνεία του άρθρου 33 και ιδίως των λέξεων «έναντι αυτών» δεν μπορεί να γίνει δεκτή, διότι η έκφραση «έναντι αυτών» δεν έχει άλλη έννοια από την έννοια των λέξεων με τις οποίες διατυπώνεται, ότι πρόκειται, δηλαδή, για επιχείρηση που είναι το αντικείμενο ή τουλάχιστον το θύμα της προβαλλομένης καταχρήσεως εξουσίας. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι το άρθρο 33 ορίζει σαφώς ότι οι ενώσεις και οι επιχειρήσεις μπορούν να προσβάλλουν όχι μόνο τις ατομικές αποφάσεις, αλλά και τις γενικές αποφάσεις υπό την κυριολεκτική έννοια του όρου.

Η καθής υποστηρίζει επικουρικά ότι οι λόγοι που δικαιούνται να επικαλεστεί η προσφεύγουσα περιορίζονται σε μόνο τον περί καταχρήσεως εξουσίας λόγο και ότι όλοι οι άλλοι λόγοι πρέπει να αποκλειστούν. Η προσφεύγουσα, αντίθετα, θεωρεί όχι μόνο ότι δικαιούται να προβάλει όλους τους λόγους ακυρώσεως εφόσον επικαλείται αιτιολογημένα κατάχρηση εξουσίας, αλλά και ότι μπορεί να αποδείξει τις άλλες πλημμέλειες για να θεμελιώσει την κατάχρηση εξουσίας· κατά τη γνώμη της, η Συνθήκη έχει καθιερώσει ένα νομικό σύστημα κατά το οποίο οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να είναι παραδεκτός, παρά μόνο τον λόγο της έναντι αυτών καταχρήσεως εξουσίας· θα ήταν συνεπώς παράλογο να αναγνωριστεί στον λόγο αυτόν εξαιρετικός και επικουρικός μόνο χαρακτήρας.

Η άποψη αυτή πρέπει να απορριφθεί· αν η Συνθήκη προβλέπει ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δικαιούνται να ζητήσουν την ακύρωση γενικής αποφάσεως λόγω καταχρήσεως εξουσίας έναντι αυτών, τούτο συμβαίνει διότι δεν τους αναγνωρίζεται δικαίωμα προσφυγής για άλλους λόγους.

Αν η άποψη της προσφεύγουσας ήταν ορθή, οι επιχειρήσεις θα είχαν πλήρες δικαίωμα προσφυγής όπως το δικαίωμα των κρατών και του Συμβουλίου, και θα ήταν ανεξήγητο το γεγονός ότι το άρθρο 33, αντί απλούστατα να εξομοιώνει τις προσφυγές των επιχειρήσεων προς τις προσφυγές των κρατών ή του Συμβουλίου, εισήγαγε σαφέστατη διάκριση μεταξύ των ατομικών αποφάσεων και των γενικών αποφάσεων, περιορίζοντας, στην περίπτωση των επιχειρήσεων, την ακύρωση των γενικών αποφάσεων στον λόγο της καταχρήσεως εξουσίας έναντι αυτών. Η παρενθετική φράση «υπό τις αυτές προϋποθέσεις» δεν σημαίνει παρά ότι οι επιχειρήσεις, αφού αποδείξουν την ύπαρξη καταχρήσεως εξουσίας έναντι αυτών, δικαιούνται περαιτέρω να προβάλλουν τους άλλους λόγους ακυρώσεως, διότι, όταν έχει αποδειχτεί η κατάχρηση εξουσίας έναντι αυτών, η ακύρωση της

σχετικής αποφάσεως επιτυγχάνεται χωρίς να χρειάζεται να απαγγελθεί εκ νέου για άλλους λόγους.

Οι σκέψεις αυτές αντικρούουν εύστοχα την παράλογη άποψη της προσφεύγουσας, ότι η ερμηνεία της Συνθήκης πρέπει να γίνει με γνώμονα την επιθυμία να παραχωρηθεί στις ιδιωτικές επιχειρήσεις δικαίωμα προσφυγής πρακτικά ίδιο με το δικαίωμα των κρατών και του Συμβουλίου. Μια τέτοια ευχή είναι νοητή, αλλά η Συνθήκη δεν περιέχει καμιά ένδειξη που να επιτρέπει να συναχθεί ότι χορηγείται στις ιδιωτικές επιχειρήσεις τέτοιο δικαίωμα ελέγχου της «συνταγματικότητας» των γενικών αποφάσεων, δηλαδή της συμφωνίας τους προς τη Συνθήκη, εφόσον πρόκειται για οιοσδήποτε νομοθετικές πράξεις που προέρχονται από δημόσια αρχή και παράγουν κανονιστικά αποτελέσματα «erga omnes».

Είναι αλήθεια ότι το άρθρο 35 δέχεται την ύπαρξη δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά γενικής αποφάσεως λόγω καταχρήσεως εξουσίας έναντι μιας επιχειρήσεως· πρόκειται όμως για εξαίρεση που εξηγείται από το γεγονός ότι στην περίπτωση αυτή προέχει ακόμα το στοιχείο της ατομικότητας.

Η προσφεύγουσα δεν μπορεί, επομένως, να επικαλεστεί παραδεκτώς κατά των γενικών αποφάσεων παρά μόνο τον λόγο περί καταχρήσεως εξουσίας έναντι αυτής· όσον αφορά την ατομική απόφαση, αφού οι διάδικοι συμφωνούν ως προς αυτόν τον χαρακτηρισμό, η προσφεύγουσα παραδεκτώς προβάλλει όλους τους λόγους που αναφέρει η πρώτη παράγραφος του άρθρου 33.

B — Επί της ουσίας

Πριν εξεταστούν τα σχετικά με την απόφαση 22/55 ζητήματα, ιδίως αυτά που αφορούν το αν η Ανωτάτη Αρχή έχει εξουσία να καθορίζει τις τιμές πωλήσεως, καθώς και οι σχετικά με το έγγραφο της 28ης Μαΐου 1955 λόγοι, πρέπει πρώτα να γίνει ανάλυση του προσδιορισμού του επιπέδου του προβλεπομένου κόστους παραγωγής.

Όσον αφορά την εκτίμηση αυτού του επιπέδου, η προσφεύγουσα υποστήριξε καταρχάς ότι η Ανωτάτη Αρχή δεν δικαιούται να μεταβάλλει την αρχική εκτίμηση του προβλεπομένου κόστους παραγωγής, διότι πρόκειται για τον καθορισμό «ακίνητοποιημένου επιπέδου» (palier d'attente, standstill level, Still-halteniveau), το οποίο έπρεπε να προσδιοριστεί στην αρχή της μεταβατικής περιόδου και να μείνει αμετάβλητο, πλην τροποποιήσεώς του με κοινή συμφωνία.

Η άποψη αυτή της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί διότι η παράγραφος 26 της Συμβάσεως ορίζει ότι το μέτρο της αναπόφευκτης μείωσης των βελγικών τιμών προσδιορίζεται από το επίπεδο του προβλεπόμενου κόστους παραγωγής στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση μεταβολής του προβλεπόμενου επιπέδου του κόστους παραγωγής, είναι ανάγκη να γίνει νέα εκτίμηση που να λαμβάνει υπόψη τον παράγοντα αυτό.

Δεύτερον, οι διάδικοι υποστηρίζουν διστάμενες νομικές απόψεις όσον αφορά τη μέθοδο που πρέπει να ακολουθηθεί για την εκτίμηση του επιπέδου του προβλεπόμενου κόστους παραγωγής. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι πριν αποφασίσει πρέπει να αποδειχθεί ποιο ήταν το επίπεδο που λογικά αποτελούσε «το κατά προσέγγιση κόστος παραγωγής στο τέλος της μεταβατικής περιόδου» βάσει των προβλέψεων που τα γεγονότα και οι συνθήκες που ήταν γνωστά κατά τη στιγμή αυτής της εκτιμήσεως επέτρεπαν να γίνουν για καθένα από τα είδη και τις κατηγορίες του άνθρακα.

Οι απαντήσεις που έδωσαν οι διάδικοι στα ερωτήματα που έθεσε ο εισηγητής δικαστής δεν αρκούν προς τον σκοπό αυτό.

Επειδή οι διάδικοι δήλωσαν στην κοινή τους απάντηση ότι δεν είναι δυνατό να υποβληθούν στο Δικαστήριο τέτοιου είδους περαιτέρω στοιχεία μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, πρέπει να ταχθεί προς τούτο νέα προθεσμία.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3γ, 4, 8, 14, 33, 34, 36, 50, 60 και 61 της Συνθήκης, καθώς και τα άρθρα 1, 8, 24, 25 και 26 της Συμβάσεως, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου, τον Κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου, καθώς και τον Κανονισμό του Δικαστηρίου περί δικαστικών εξόδων,

απορρίπτοντας κάθε αντίθετο ισχυρισμό, αποφασίζει:

- 1) Δέχεται τύποις την προσφυγή.
- 2) Η προφορική διαδικασία θα επαναληφθεί. Θα αφορά αποκλειστικά το επίπεδο, κατά είδη και κατηγορίες, του προβλεπομένου κόστους παραγωγής του βελγικού άνθρακα κατά το τέλος της μεταβατικής περιόδου και τη θέση του σε σχέση με τις τιμές που καθόρισε η απόφαση 22/55.
- 3) Οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν στη γραμματεία του Δικαστηρίου τις συμπληρωματικές πληροφορίες και τα συμπληρωματικά στοιχεία που ορίζει η παρούσα απόφαση μέχρι 1ης Σεπτεμβρίου 1956, ως ημερομηνία δε της προφορικής συζητήσεως ορίζεται η 20ή Σεπτεμβρίου 1956 και ώρα 10.30.

Αποφασίστηκε στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουλίου 1956.

	Pilotti	Rueff	Riese
Serrarens	Delvaux	Hammes	Van Kleffens

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Ιουλίου 1956.

Ο Πρόεδρος
M. Pilotti

Ο εισηγητής δικαστής
A. van Kleffens

Ο Γραμματέας
A. van Houtte